

Kasvatus ja opetuslautakunta

Toimiala Kasvatus ja opetus

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous on toteutunut pääosin budjetoidun mukaisena. Palveluyksiköittäin tarkasteltuna yksittäisiä ylityksiä on eri tiliryhmissä, mutta kaikki kustannukset tai tuotot eivät toteudu tasaisena läpi vuoden, joten se vääristää hieman tilannetta. Mm. varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos 1.3.2023 vähentää hoitopäivämaksutuottoja noin 30 prosenttia tänä vuonna, jolloin alkuvuoden toteuma on keskimääräistä suurempi.

Yleinen kustannusten nousu näkyy jonkin verran toteutuneissa kustannuksissa. Erityisesti kuljetuksen yksikköhinnoissa on tapahtunut nousua, jolla vaikutusta määrärahojen riittävyteen. Tulevat palkankorotukset vaikuttavat merkittävästi palvelun talouteen. Myös sisäisten kustannusten nousupaine hinnannousujen takia vaikuttaa talousarvion toteutukseen.

Poissaolojen suuri määrä on jatkunut edelleen kevään 2023 osalta. Sijaistarve on ollut suurta ja sijaisia on ollut haastavaa välillä saada. Sijaismäärärahojen käyttö on keskeinen tekijä palkkojen toteutuksessa vuositasolla.

Kesäkuussa maksettavien kertaerien vaikutus palvelun kustannuksiin on 1,1 milj. euroa. Kertaerien maksu ja tulevat palkankorotukset haastavat talousarviossa pysymisen. Talousarvion ennustetaan tässä vaiheessa ylittyvän kertaeristä johtuen.

Kasvatuksen- ja opetuksen organisaatiossa tapahtui muutoksia mm. eläköitymisen myötä. Organisaation järjestäytymiseen on mietitty eri vaihtoehtoja. Hallinnon uudelleen järjestelyitä on suunniteltu ja toteutettu sijaisjärjestelyin. Lautakunta päätti avata opetuspalvelupäällikön tehtävän haettavaksi.

Valtiolta on saatu erityisavustuksia mm. ilmasto- ja kestävyyskasvatukseen, yhteisöllisen opiskelijahuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen sekä erilaisiin liikkuvuutta ja liikuntaa lisääviin toimiin mm. harrastamisen malliin. Kymin 100-vuotissäätiön tuella on toteutettu liikkuvan nuorisotyön toimintaa.

Valmistavan opetuksen ryhmiä on ollut lukuvuoden aikana kahdeksan, joissa on 114 oppilasta. Ukrainalaisten lasten määrä on pysynyt melko samana, heitä on tällä hetkellä valmistavassa opetuksessa 63 lasta. Lukuvuoden aikana ukrainalaisten lisäksi on Kouvolaan muuttanut maahanmuuttajaoppilaita esim. perheen yhdistämisen kautta ja kiintiöpakolaisina. Lisäksi kaupunkiin on tullut kansainvälisiä opiskelijoita mm. Intiasta ja Kiinasta, joilla on varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisiä lapsia.

Lukiokoulutuksen tuntikehys noudattaa kuluvan vuoden kehystä muutamain painotusmuutoksin kuten urheilulukiolinjan valmistelu Kouvolan yhteislyseossa (32). Vaikka kevään ylioppilaskirjoitukset voitiin järjestää normaaliolosuhteissa koronavuosien jälkeen, pandemian aiheuttama oppimisvaje näkyy edelleen. Vajeen paikkaamiseksi palkataan resurssiopettajia valtion erityisavustuksella erityisesti äidinkielen, matematiikan sekä englannin ja ruotsin kielen - oppiaineisiin.

1.8.2023 astuvat voimaan uudet määräykset liittyen oppilas- ja opiskelijahuoltoon. Lain määräykset huomioidaan uudessa kuntatason opiskeluhoitosuunnitelmassa. Suunnitelma on tehty yhteistyössä hyvinvointialueen opiskeluhoollon henkilöstön kanssa. Suunnitelma menee lautakuntakäsittelyyn kesäkuussa 2023.

Tuettavien oppilaiden määrä on lisääntynyt. Varhaiskasvatuksessa tuettavien lasten määrä on n. 10 prosenttia, mikä on valtakunnan keskitasoa. Perusopetuksessa tuettavien oppilaiden määrä on erityisen tuen osalta lähes 17 prosenttia. Tämän lisäksi oppilaita on tehostetussa tuessa. Oppilaiden tukemiseen liittyviä keinoja, toimintamalleja ja tapoja tulee kehittää sekä huomioida myös resursseissa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Tulevana syksynä kulujen kertymistä tulee seurata tarkalla tasolla, jotta talous pysyy loppuvuoden tasapainossa. Yksiköihin lisätään talousjohtamista, jotta pieniä korjauksia on mahdollista tehdä matalalla tasolla.

Varhaiskasvatuksen varahenkilöjärjestelmän vahvistaminen sekä kokonaispedagogisen johtajuuden edelleen kehittäminen lisäävät henkilöstön hyvinvointia ja työssäjaksamista. Varhaiskasvatuksessa varahenkilöiden lisäys ja vakinaistaminen otetaan käyttöön jo syksyllä 2023.

Varhaiskasvatuksessa kevätkaudella palvelujen tarve on syyskautta suurempaa, koska uusi ikäluokka tulee vuoden mittaan palvelujen piiriin. Talouden kustannukset tasaantuvat vuoden loppuun mennessä.

Tuntikehykseen on tehty tarkennukset sekä perusopetuksessa että lukiossa, tällä vaikutusta palkkamäärärahojen riittävyteen.

Henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetään huomiota työyhteisöjen työpaikkakokouksissa. Syksyn osalta sairaspöissaolojen kasvu on saatava haltuun. Sijaisten käyttö pyritään minimoimaan kaikissa yksiköissä. Sijaiskäytäntöihin annetaan ohjeistusta ja korvaavaa työtä lisätään.

Valmistavan opetuksen osalta saatava valtionosuus maksetaan takautuvasti. Vuoden 2023 toteutuneiden läsnäolokuukausien mukainen rahoitus maksetaan valtionosuutena vuonna 2025. Valtionosuuksien arvioidaan olevan vuonna 2024 0,1 milj. euroa enemmän kuin tänä vuonna ja 0,3 milj. euroa enemmän vuonna 2025.

Mahdollisissa sopeuttamistarpeissa tulee huomioida, että valtiolta saataviin erityisavuksiin saattaa sisältyä ehtoja rahojen palauttamisiin, jos toimet kohdistuvat henkilöstöön, mm. mitoitukset ja lomautukset.

Riskianalyysi

Työssäjaksamista on vahvistettava, jotta vältymme työntekijöiden saatavuusongelmasta. Korvaavan työn käyttöä edistetään kasvatuksen ja opetuksen palveluissa.

Rakennushankkeiden mahdollinen viivästyminen lisää riskiä vanhojen kiinteistöjen pikakorjauksille.

Vammaisten lasten kuntouttava aamu- ja iltapäivähoito sekä loma-ajan hoidon sopimus on valmistella Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Tulevaisuuden osalta asia on edelleen ratkaisematta valtakunnallisesti. Uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.10.2023.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee	Tilannekuvaus: Perusopetus, varhaiskasvatus sekä lukiokoulutus työskentelevät maakunnallisessa ja alueellisessa verkostotyössä. Yhteistyössä korostetaan vanhempien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä moniammatillista verkostotyötä. Lasten ja nuorten kasvuympäristöissä kiinnitetään erityistä huomiota terveeseen kasvuun, kehitykseen sekä vahvistetaan yhteisöllisiä toimintamalleja. Varhaiskasvatus toimii osana kaveriverkosta ja perhekeskustoimintaa yhteistyössä hyvinvointialueen koordinoiman Yhdessä tiimin kanssa		
Mittarit			
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 12/2021 4,5	Toteuma-arvo 4/2023 4,3	Tavoitearvo 12/2023 3,5

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvualustan, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestävä elämäntapaa.	Tilannekuvaus: Yhteisö-, hyvinvointi- ja kasvatustutorit ovat kehittäneet yhteisöllistä ja osallistavaa toimintakulttuuria varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Positiivisen johtaminen ja pedagogiikan koulutus on antanut osaamista lapsi- ja opiskelijälähtöisen toimintakulttuurin luomiseen. Lukiokoulutuksessa tuen antamisen prosessit toimivat. Joustava esi- ja alkuopetus toimii lapsilähtöisesti antaen mahdollisuuden yksilökohtaiselle kasvuun ja kehitykselle.		
Talousarviotavoite: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaaliset ympäristöt paranevat	Tilannekuvaus: Perusopetuksen ja lukioiden kansainväliset koulutuksen ovat lisääntyneet merkittävästi. Digiosaamisen edistämässä on edetty digisuunnitelman mukaisesti. Nuorisopalveluissa on järjestetty kansainvälistymisinfoja sekä digikoulutusta työpajan nuorille. Perusopetuksen laitekantaa on lisätty ja digitaalisten ympäristöjen osalta on tehty yhteistyötä tietohallinnon kanssa. Lisäksi valmistelussa on yhteinen sovellustarjotin, jonka avulla tuetaan henkilöstöä valitsemaan turvallisia alustoja		
Mittarit			
Uudet palveluprosessit, joissa hyödynnetään digitalisaatiota (kpl)	Lähtöarvo 12/2021 0	Toteuma-arvo 4/2023 0	Tavoitearvo 12/2023 10

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Henkilöstön hyvinvointi	Tilannekuvaus: Eri henkilöstöryhmille sekä yksittäisille työyksiköille on järjestetty työnohjausta. Kaopin johtamisen kehittäminen on ollut painopisteenä. Varhaiskasvatuksessa on vahvistettu kokonaispedagogista jaettua johtajuutta sekä ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviä valintoja.		
Mittarit			
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 12/2021 3,45	Toteuma-arvo 4/2023 3,49	Tavoitearvo 12/2023 3,75

Talous

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2023	Poik- keama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	9 190	0	9 190	3 079	-6 111	33,5	9 190
Myyntitulot	3 616	0	3 616	784	-2 832	21,7	3 616
Maksutulot	1 990	0	1 990	930	-1 060	46,7	1 990
Tuet ja avustukset	3 450	0	3 450	1 280	-2 170	37,1	3 450
Muut toimintatulot	134	0	134	85	-49	63,6	134
Toimintamenot	-153 068	0	-153 068	-51 180	101 888	33,4	-154 263
Henkilöstömenot	-89 143	0	-89 143	-28 700	60 442	32,2	-90 337
Palkat ja palkkiot	-70 277	0	-70 277	-22 733	47 544	32,3	-71 266
Henkilösivumenot	-18 866	0	-18 866	-5 967	12 899	31,6	-19 072
Eläkemenot	-15 905	0	-15 905	-5 025	10 880	31,6	-16 078
Muut henkilösivumenot	-2 961	0	-2 961	-942	2 019	31,8	-2 993
Palveluiden ostot	-23 894	0	-23 894	-9 775	14 119	40,9	-23 994
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 995	0	-2 995	-536	2 459	17,9	-2 995
Avustukset	-3 101	0	-3 101	-914	2 187	29,5	-3 001
Muut toimintamenot	-33 935	0	-33 935	-11 255	22 680	33,2	-33 935
Toimintakate	-143 878	0	-143 878	-48 101	95 777	33,4	-145 073
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-1 419			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-1 419			
Kokonaiskustannukset	-143 878	0	-143 878	-49 519			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2022	TA 2023	Tot. 1-4 2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	1 772,87	1 733,99	1 778,70

Toiminnan volyymit

	TP 2022	TA 2023	Tot. 1-4/2023
Varhaiskasvatus			
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	24 846	27 000	8 823
Päiväkotitoiminta kk/yht , palveluseteli	7 212	7 500	2 502
Perusopetus			
Oppilasmäärä	7 005	6 980	7 050
Eriyisen tuen oppilasmäärä	1 171	1 128	1 190
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	472	520	453
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 493	1 464	1 516
Lukiokoulutus			
Päivälukiot/kurssit	1 886	1 896	472
Iltalukio/kurssit	307	326	77
Lukioiden opiskelijamäärä	1 160	1 310	1 310

Kasvatus ja opetuslautakunta

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous toteutunut lähes talousarviossa.

Henkilöstökulut kasvavat työmarkkinaratkaisun myötä, myös kertaeränä maksettava korvaus nostaa henkilöstökuluja.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Lautakunta vie päätökseen kehittämissuunnitelman mukaiset ratkaisut varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoa koskien.

Riskianalyysi

Toimenpiteiden riittävyys suhteessa tiukentuvaan kehikseen asettaa erityistä haastetta lautakunnan talousarvion toteuttamiseen. Syksyn osalta joudutaan käymään arvokeskustelua mihin panostetaan varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.

Talous

Kasvatus ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2023	Poik- keama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintamenot	-836	0	-836	-289	548	34,5	-839
Henkilöstömenot	-519	0	-519	-195	324	37,5	-522
Palkat ja palkkiot	-415	0	-415	-164	251	39,5	-417
Henkilösivumenot	-104	0	-104	-31	74	29,6	-105
Eläkemenot	-88	0	-88	-26	62	29,6	-88
Muut henkilösivumenot	-16	0	-16	-5	12	29,4	-17
Palveluiden ostot	-100	0	-100	-21	79	20,9	-100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	0	-3	-1	2	48,2	-3
Muut toimintamenot	-214	0	-214	-72	142	33,5	-214
Toimintakate	-836	0	-836	-289	548	34,5	-839
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	154			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	154			
Kokonaiskustannukset	-836	0	-836	-135			

Kasvun tuki

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talouden toteuma on hieman yli talousarvion. Sijaistarve on edelleen ollut ennakoitua suurempaa. Muiden tiliryhmien osalta talous on toteutunut suunnitelman mukaisena.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Henkilöstön hyvinvointiin tulee edelleen kiinnittää huomiota. Työnohjauksia on järjestetty eri ammattiryhmille ja niiden järjestäminen jatkossakin on tärkeää. Tarvittaessa järjestetään myös yksiköihin suuntautuvaa työyhteisön työnohjausta. Suuret poissaolojen määrät vaativat tarkastelua ja pohdintaa mm. korvaavan työn järjestämisen mahdollisuus selvitetään ja toimintatapaa kehitetään.

Riskianalyysi

Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon sekä loma-ajanhoidon sopimusta ei vielä ole tehty hyvinvointialueen kanssa 8.8.2023 eteenpäin. Riskinä on, että vammaispalvelulain muutosten johdosta palvelun järjestämisestä siirtyy aiempaa enemmän kuluja kunnan maksettavaksi.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Kehitetään yleisen tuen toimintamalli.	Tilannekuvaus: Yleisen tuen kehittämiseksi on lisätty laaja-alaista erityisopetusta (rahoitus tasa-arvorahasta). Olemme uudistaneet laaja-alaisten erityisopettajien käyttämiä pedagogisia arviointimenetelmiä. Tavoitteena on selvittää jo varhaisessa vaiheessa oppilaiden tuen tarve ja aloittaa tukitoimet yleisessä tuessa.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaidot sekä digitaaliset ympäristöt paranevat			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Nuorille järjestetään työpajoilla erilaisia koulutuksia digitaalisten taitojen lisäämiseksi.		Tilannekuvaus: Nuorten työpajalla on järjestetty monipuolisia digikoulutuksia nuorten digitaalisten taitojen vahvistamiseksi.	
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2022	Toteuma-arvo 4/2023	Tavoitearvo 12/2023
	0	30	150

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Henkilöstön hyvinvointi			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Kasvatuksen ja opetuksen prosessien selkeyttäminen.		Tilannekuvaus: Henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseksi on järjestetty työnohjausta. Henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittautua ryhmätyönohjauksiin ja työnohjauksia järjestetään myös tarpeen mukaan yksikkökohtaisesti. Henkilöstön hyvinvoinnin arvio 7,5	
Mittarit			
Kuvatut asiakasprosessit (lkm)	Lähtöarvo 12/2022	Toteuma-arvo 4/2023	Tavoitearvo 12/2023
	50	Ei arvoa	100

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvualustan, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestävää elämäntapaa.			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Henkilöstöä koulutetaan kestäväan elämäntapaan.	Tilannekuvaus: Ilmasto—ja kestävyyskasvatuksen hanke Kestävä Kouvola (KEKO) käynnistyi kestävan kehityksen pedagogin työn käynnistyessä helmikuun alussa. OPH:n myöntämän hankerahoituksen avulla lisätään koulutusten kautta opetushenkilöstön ja oppilaiden tiedon, ymmärryksen ja kriittisen ajattelun sekä osallisuuden lisäämistä ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen teemoista. KEKO -hanke luo yhteistä ymmärrystä ja konkreettista toimintaa kouluille ilmasto- ja kestävyyskasvatuksesta oppilaiden omien kokemusten kautta.		
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2022 0	Toteuma-arvo 4/2023 0	Tavoitearvo 12/2023 150
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2022 16,2	Toteuma-arvo 4/2023 8,3	Tavoitearvo 12/2023 15,5

Talous

Kasvun tuki 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2023	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	3 558	0	3 558	951	-2 607	26,7	3 558
Myyntitulot	1 350	0	1 350	291	-1 059	21,6	1 350
Maksutulot	5	0	5	0	-5	0,0	5
Tuet ja avustukset	2 155	0	2 155	638	-1 517	29,6	2 155
Muut toimintatulot	48	0	48	22	-26	45,4	48
Toimintamenot	-17 519	0	-17 519	-6 142	11 378	35,1	-17 822
Henkilöstömenot	-15 308	0	-15 308	-5 447	9 861	35,6	-15 611
Palkat ja palkkiot	-12 097	0	-12 097	-4 330	7 766	35,8	-12 347
Henkilösivumenot	-3 211	0	-3 211	-1 117	2 095	34,8	-3 264
Eläkemenot	-2 705	0	-2 705	-936	1 768	34,6	-2 749
Muut henkilösivumenot	-507	0	-507	-180	326	35,6	-515
Palveluiden ostot	-1 072	0	-1 072	-246	827	22,9	-1 072
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149	0	-149	-51	97	34,6	-149
Avustukset	-70	0	-70	0	70	0,0	-70
Muut toimintamenot	-920	0	-920	-398	523	43,2	-920
Toimintakate	-13 961	0	-13 961	-5 190	8 771	37,2	-14 264
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-245			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-245			
Kokonaiskustannukset	-13 961	0	-13 961	-5 435			

Varhaiskasvatus

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talouden toteuma on hieman yli talousarvion. Sijaistarve on edelleen ollut ennakoitua suurempaa. Varhaiskasvatuksessa kevätkaudella palvelujen tarve on syyskautta suurempaa, koska uusi ikäluokka tulee vuoden mittaan palvelujen piiriin. Talous tasaantuu vuoden loppuun mennessä. Toisaalta tulee huomioida 1.6.2023 tulevat palkkojen korotukset sekä kertaeränä maksettavat korvaukset.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki muuttui 1.3.2023, jonka jälkeen maksuttomuuden piirissä on 61 % varhaiskasvatuksen käyttäjistä. Tätä ennen maksuttomia oli 40 % asiakkaista. Tämä vaikuttaa loppuvuoden asiakasmaksukertymään ja alkuvuosi näyttää paremmalta toteuman suhteen. Tulopuolella näkyy myös erityisavustusten ja hankerahoituksen osuudet.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kelpoisten sijaisten saaminen määräaikaisiin ja lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on vaikeutunut. Tästä johtuen varahenkilöjärjestelmää tulisi vahvistaa taloudellisesta näkökulmasta, sen lisäksi että toimiva ja riittävä varahenkilöstö on lasten hoitosuhteiden pysyvyyden kannalta merkityksellistä. Varahenkilöjärjestelmän avulla voidaan yksikössä ja pienalueilla suunnitella varahenkilöresurssin käyttöä taloudellisesti suunnittelemalla esim. vuosilomasijaisuuksien hoitoa alueellisesti.

Riskianalyysi

Koulutetun henkilöstön saaminen sijaisuuksiin.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Varhaiskasvatuksen asiantuntijat osallistuvat monialaisen kaveriverkoston toimintaan sekä sosiaali- ja terveystalouden kehittämisen työryhmiin. Palveluohjausta arvioidaan ja kehitetään asiakastarpeiden suuntaisesti. Päiväkotien ammatillista monialaisuutta vahvistetaan lisäämällä sosiaalipedagogista työtä varhaiskasvatuksen sosionomien sekä hyvinvointi- ja kasvatustutorien osaamisella.	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatus toimii osana kaveriverkosta ja perhekeskusten toimintaa. Toiminnan on aloittanut hyvinvointialueen koordinoima Yhdessä tiimi, jossa varhaiskasvatus on vahvasti mukana. Tiimin tavoitteena on tukea perhettä monialaisesti ja koota perheen palvelut saman pöydän ääreen perheen kanssa pohtimaan, miten perhettä voidaan yhdessä. Palveluohjaus toimii hyvin ja prosessia arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Varhaiskasvatuksessa toimii kasvatustutor ja kaksi hyvinvointitutoria.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaidot sekä digitaaliset ympäristöt paranevat	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Digitaalista ympäristöjä parannetaan laitehankinnoin. Henkilöstön digiosaamista lisätään yksiköiden digiyhteyshenkilöiden verkoston kautta sekä koulutuksin. Prosesseja tai niiden osia digitalisoidaan tarkoituksen mukaisesti, mahdollisuuksien mukaan. Lasten monilukutaitoa ja digitaalista osaamista vahvistetaan varhaiskasvatuksessa.	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän markkinavuoropuhelua valmistellaan järjestelmän uusimiseksi. Digiyhteyshenkilöiden verkosto on kokoontunut säännöllisesti. Verkoston tavoitteena on rohkaista ja lisätä henkilöstön digiosaamista ja -ymmärrystä varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvualustan, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestäväää elämäntapaa.			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Varhaiskasvatuksessa lasten vuorovaikutus- ja tunnetaitoja vahvistetaan sekä lasten syrjäytymistä ehkäistään tukemalla vahvasti leikkiä oppimisen ja kehityksen keskeisenä tekijänä. Henkilöstön osaamista vahvistetaan kehontunne-, turvakasvatuksessa sekä leikin tukemisessa ja leikkiympäristön kehittämisessä.		Tilannekuvaus: Varhaiskasvatuksen tämän vuoden erityisenä tavoitteena on vuorovaikutuksen sensitiivisyys ja ilmaisun monet taidot, leikkiympäristön kehittämisen ohella. Kouvola on mukana Karvin Valssin, varhaiskasvatuksen arviointi- ja kehittämistyön, hankkeessa. Kaikki varhaiskasvattajat ovat osallistuneet Väestöliiton kehontunnekasvatuksen koulutukseen.	
Mittarit			
Suunnitelmien määrä (%)	Lähtöarvo 12/2022 6,9	Toteuma-arvo 4/2023 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2023 7

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Henkilöstön hyvinvointi			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan kokonaispedagogista jaettua johtajuutta sekä ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviä valintoja. Yksikön ja johtamisen rakenteet on kuvattu selkiyttäen henkilöstön työjakoa ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä osallisuutta. Tiimisuunnitelmiin ja –sopimukseen luodaan ja otetaan käyttöön yhteinen pohja.		Tilannekuvaus: Varhaiskasvatuksessa on päivitetty yksikön vuosisuunnitelmaa, ryhmävasua sekä tiimisopimusta toimenpiteen suuntaisesti. Perhekeskusalueilla vahvistetaan johtajien vertaisryhmätyötä, tavoitteena lisätä alueallista itseohjautuvuutta ja resurssien jakoa yhteisten linjausten mukaan.	

Talous

Varhaiskasvatus 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2023	Poik- keama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	1 917	0	1 917	889	-1 028	46,3	1 917
Myyntitulot	166	0	166	46	-120	27,9	166
Maksutulot	1 550	0	1 550	731	-819	47,1	1 550
Tuet ja avustukset	200	0	200	112	-88	55,8	200
Muut toimintatulot	1	0	1	0	-1	0,0	1
Toimintamenot	-44 764	0	-44 764	-15 503	29 261	34,6	-45 244
Henkilöstömenot	-24 729	0	-24 729	-8 258	16 470	33,4	-25 209
Palkat ja palkkiot	-19 476	0	-19 476	-6 545	12 931	33,6	-19 873
Henkilösivumenot	-5 252	0	-5 252	-1 713	3 540	32,6	-5 335
Eläkemenot	-4 427	0	-4 427	-1 439	2 988	32,5	-4 497
Muut henkilösivumenot	-826	0	-826	-274	552	33,2	-839
Palveluiden ostot	-9 777	0	-9 777	-3 909	5 868	40,0	-9 877
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-350	0	-350	-195	155	55,8	-350
Avustukset	-2 980	0	-2 980	-874	2 106	29,3	-2 880
Muut toimintamenot	-6 928	0	-6 928	-2 266	4 662	32,7	-6 928
Toimintakate	-42 847	0	-42 847	-14 615	28 232	34,1	-43 327
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-503			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-503			
Kokonaiskustannukset	-42 847	0	-42 847	-15 117			

Perusopetus ja lukio

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous toteutunut hieman alle talousarvion. Toimintatuotot kokonaisuudessaan alle talousarvion, mikä johtuu osaltaan tulojen epätasaisesta kertymisestä vuoden aikana.

Toimintakulut ovat toteutuneet myös alle talousarvion. Palvelujen ostojen tiliryhmä on ylittänyt talousarvion, ylitys johtuu ruoka- ja kuljetuspalvelukustannuksista, jotka tasaantuvat osittain kesän aikana. Aineissa, tarvikkeet ja tavarat ovat alle talousarvion, koska kevään kirjahankintojen kustannukset eivät vielä näy menoina.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Tuntikehyksen jakamisessa yksiköihin tulevalle lukuvuodelle on huomioitu oppilasmäärän väheneminen. Tarvittavia resurssilisäyksiä on pyritty osoittamaan Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä tasa-arvorahasta. Lisärahoituksilla (tasa-arvoraha ja koronaraha) palkataan resurssiopettajia sekä koulunkäynninohjaajia.

Lukiokoulutuksen tuntikehys noudattaa kuluvan vuoden kehystä. Koulujen painotukset mahtuvat kehysten sisälle, kuten kansainvälisyys ja urheilulukiolinja. Kevään ylioppilaskirjoitukset sujuivat normaalijärjestelyin koronavuosien jälkeen.

Erityisopettajakoulutus järjestetään yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Koulutuksella varmistetaan kelpoisten erityisopettajien saamista Kouvolaan. Tavoitteena on myös kiinnittää työntekijöitä sekä saada pysyvyyttä erityisopetukseen.

Riskianalyysi

Koulutetun henkilökunnan saaminen erityisesti erityisopetukseen. Syrjäisemmille alueille on haastetta löytää kelpoisuuden omaavia opettajia myös aineenopettajien sekä luokanopettajien virkoihin sekä sijaisuuksiin.

Esimiesten lisääntynyt työkuorma näkyy ylituntien kertyminä sekä myös työssäjaksamisen kysymyksenä.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee	
<p>Käyttösuunnitelman toimenpide: Jokaisessa perusopetuksen koulussa toimii opettaja yhteisötutorina, jonka tehtävänä on kehittää yhteisöllistä ja osallistavaa toimintakulttuuria yhdessä oppilaiden ja henkilöstön kanssa. Joustava esi- ja alkuopetus toimii lapsilähtöisesti antaen mahdollisuuden yksilökohtaiselle kasvulle ja kehitykselle. Jokainen oppilas voi edetä opinnoissaan yksilöllisen suunnitelman mukaisesti. Harrastamisen Kouvolan mallin toiminta, Liikkuva koulu ja liikkuva opiskelu on juurrutettu osaksi koulun toimintaa lisäten oppilaiden toiminnallisuutta ja hyvinvointia. Positiivinen johtamisen ja pedagogiikan koulutuskokonaisuus laajenee koskemaan esimiesten lisäksi opetushenkilöstöä ja mahdollistaa toimintakulttuurin muutoksen.</p>	<p>Tilannekuvaus: Yhteisötutoreiden työpanos on koettu tarpeelliseksi hyvinvoinnin tukemisessa. Jokaisella koululla on yhteisötutor ja tätä toimintaa jatketaan edelleen lukuvuonna 23-24. Joustavassa esi- ja alkuopetuksessa voidaan toteuttaa opetus oppilaslähtöisesti. Vuosiluokkiin sitomattomassa opiskelussa eteneminen omassa tahdissa on mahdollista Harrastamisen Kouvolan mallin ryhmät toimivat yksiköissä suunnitellusti ja samoin Liikkuva koulu toiminta lisää opiskelun toiminnallisuutta ja oppilaiden hyvinvointia</p>

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaidot sekä digitaaliset ympäristöt paranevat	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Digisuunnitelman toimenpiteet jalkautuvat sekä perusopetuksessa että lukiossa. Käynnistetään kansainvälisiä projekteja ja tuetaan opiskelijoiden kansainvälistä vuorovaikutusta. Korkeakoulu- ja yliopistoyhteistyötä vahvistetaan. Urheilulukio tukee nuorta opiskelun ja urheilun yhdistämisessä.	Tilannekuvaus: Sekä perusopetuksessa että lukiossa toteutetaan kaupungin digisuunnitelmaa. Ohjaamon kansainvälisissä infoissa on jaettu nuorille tietoa nuorten kansainvälistymismahdollisuuksista. NuPalla on järjestetty nuorille 13-30v. International Youth Evening – tapahtumia.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvualustan, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestäväää elämäntapaa.	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Oppilaat ja opiskelijat ovat osallisia itseään koskevissa ratkaisuissa ja niiden valmistelussa. Ympäristökasvattajien verkosto käynnistyy tukien koulujen ympäristökasvatustyötä.	Tilannekuvaus: Kouluissa toimivien oppilaskuntien kautta oppilaat pääsevät vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin. Opiskeluhuollon ohjausryhmään on kutsuttu kaksi edustajaa nuorisovaltuustosta. KeKo-hankkeen kautta kehitetään edelleen toimintamallia eko-tukihenkilöistä kouluilla.

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Henkilöstön hyvinvointi			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Yhteisötutoiminnan avulla suunnitellaan yhteisöllistä toimintaa myös henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen. Positiivisen johtamisen koulutuksen avulla tuetaan koulujen johtamiskulttuuria. Toimintakulttuuria rakennetaan vahvuuksien varaan	Tilannekuvaus: Yhteisötutoreiden työ on lähtenyt hyvin käyntiin. Yksiköissä toteutetaan työskentelyä yksikön tarpeista lähtien ja yhteisiä tavoitteita noudattaen. Myös henkilöstön hyvinvointiin on pystytty tuottamaan toimintaa. Positiivisen johtamisen toimintamalleja on otettu käyttöön.		
Mittarit			
Työhyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 12/2022 7,4	Toteuma-arvo 4/2023 7,5	Tavoitearvo 12/2023 7,6
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2022 16,2	Toteuma-arvo 4/2023 4,9	Tavoitearvo 12/2023 15,5

Talous

Perusopetus ja lukiot 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-4/2023	Poik- keama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	3 715	0	3 715	1 240	-2 475	33,4	3 715
Myyntitulot	2 100	0	2 100	447	-1 653	21,3	2 100
Maksutulot	435	0	435	199	-236	45,9	435
Tuet ja avustukset	1 095	0	1 095	530	-565	48,4	1 095
Muut toimintatulot	85	0	85	63	-22	74,6	85
Toimintamenot	-89 948	0	-89 948	-29 247	60 702	32,5	-90 357
Henkilöstömenot	-48 587	0	-48 587	-14 800	33 786	30,5	-48 996
Palkat ja palkkiot	-38 289	0	-38 289	-11 694	26 596	30,5	-38 628
Henkilösivumenot	-10 298	0	-10 298	-3 107	7 191	30,2	-10 368
Eläkemenot	-8 685	0	-8 685	-2 624	6 062	30,2	-8 745
Muut henkilösivumenot	-1 612	0	-1 612	-483	1 129	30,0	-1 623
Palveluiden ostot	-12 944	0	-12 944	-5 599	7 345	43,3	-12 944
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 494	0	-2 494	-288	2 205	11,6	-2 494
Avustukset	-51	0	-51	-39	12	77,2	-51
Muut toimintamenot	-25 873	0	-25 873	-8 519	17 353	32,9	-25 873
Toimintakate	-86 233	0	-86 233	-28 007	58 226	32,5	-86 642
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-825			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-825			
Kokonaiskustannukset	-86 233	0	-86 233	-28 832			